

Élő kövek

1 Péter 2.5

RÁKOSCSABA FŐPLÉBÁNIA HAVI LAPJA –XVII/9. sz. 2018. Szent Mihály hava

SZEPTEMBERI MÁRIA-ÜNNEPEK

KISBOLDOGASSZONY, szeptember 8.

Mind az egyházi tradícióban, mind a magyar nyelvben sok neve van a Boldogságos Szűz Máriának. Ő, a Szűzanya, a mi Nagyasszonyunk és Patrónánk, Égi Édesanyánk, Isten Anyja, a Madonna, a Notre-Dame, a Napbaöltözött Asszony, a Szeplőtelen Fogantatás, a Gyertyaszentelő, a Gyümölcsoltó, a Sarlós, a Kármel-hegyi, a Havas, az Olvasós, valamint a Kis- és Nagyboldogasszony. E két utóbbi név és ünnep az újszülött Mária kicsiny voltára és a mennybe fölvelt Mária nagyságára utal.

Kisboldogasszony napja (szeptember 8.) Szűz Mária születésének ünnepe éppen 9 hónappal szeplőtelen fogantatása után (december 8.). E születésről a Jakab-ősevangéliumban olvashatunk. Mária születési helyét a jeruzsálemi hagyomány a Bethesda-fürdő mellett tisztelte. Az V. sz. elején szeptember 8-án Szent Anna tiszteletére e helyen templomot építettek és szenteltek föl Mária születésére is emlékezve. A VII. században a szírek, bizánciak és a rómaiak is e napon ülték a születésnapját (a kopt keresztények azonban 7-én). IV. Ince pápa (1243-54) oktavát is csatolt az ünnephez, amely egészen 1955-ig élt.

Magyarországon Kisboldogasszony kultusza, patrocíniuma a reformáció és a török hódoltság miatt csak a barokk időkben bontakozhatott ki, ám akkor nagy gazdagságban. Középkori templomaink egy részének eredetileg Szűz Mária-titulusa lehetett, s ezekhez a barokk korban a Kisboldogasszony búcsúnapot választották.

Az ünnep szokásai közé tartozik hajnalban a napkeltét a szabadban várni, csatlakozni az angyalokhoz, akik ilyenkor Szűz Mária születésén örvendeznek a mennyben. A fölkelő nap és Krisztus képe a nap rezponzóriumban is összeforrott: „Boldog vagy, szentséges Szűz Mária, és minden dicséretre méltó, mert belőled támadt az igazság Napja, Krisztus, a mi Istenünk”.

Tápén még az 1930-as években is sok jámbor asszony kiment a Tisza-partra „napköltét várni”, közben mondták az olvasót és az Úrangyala-koszorút (Mária 12 csillagos koronájára emlékezve 12 Angelust imádkoztak). Úgy tartották, hogy akinek érdeme van rá, az a fölkelő napon megláthatja Máriát, a Napbaöltözött Asszonyt. Volt, aki Mária mellett bölcsőt is látni vélt.

A két nagy Mária-ünnep (augusztus 15. és szeptember 8.) közti napok neve népünk nyelvén *kétasszonynap*, az időszak neve pedig a *kétasszonyköze*.

SZŰZ MÁRIA SZENT NEVE, szeptember 12.

A Boldogságos Szűz Mária Szent Nevének közösségi tisztelete már a XI. században kimutatható. A személyes lelkiségben kezdetektől fogva éppen a kiemelt tisztelet és szeretet övezte az Istenszülő nevét, amellyel az ember mindig is csak az édesanya nevét illeti. Önálló ünnepként a XVI. sz. elején jelent meg Mária névadása

napjaként születésének ünnepe után különböző dátumokkal. Mivel az Ószövetség nem köti külön szertartáshoz a lányok névadását (mint a fiúkét a körülmetéléshez), ezért nem tudhatjuk pontosan az idejét. A hagyomány szerint ez a nap a születés utáni 4., 7., 10., 14. nap lehetett. X. Leó pápa (1513-21) szeptember 15-re engedte Szűz Mária Szent Nevének ünnepét. Szent V. Sixtus pápa (1585-90) szeptember 17-re tette át. Az egész egyház részére Boldog XI. Ince pápa a muzulmán törökök fölötti Bécsnél aratott győzelem (1683. szept. 12.) emlékére a Kisboldogasszony oktávjába eső vasárnapra helyezte az ünnepet. (Ez a katolikus keresztény Európát védő bölcs és szent pápa segítette Budavár felszabadítását is az iszlám törökök kiűzésével 1686. szeptember 2-án.) Végül Szent X. Pius pápa (1903-14) helyezte szeptember 12-re emlékeztetőül a törökök fölötti győzelemre. (Vajon a Bergolio pápa iszlámbarátságáról hogyan emlékeznek meg 332 év múlva?)

A Mária szó a héber *Mirjam*, illetve az arám *Marea* görög-latin változata. A katolikus keresztény kultúrkörben világszerte a leggyakoribb női keresztnév, mert viselőjének védőszentje a Boldogságos Szűz Mária. Második-harmadik névként férfiak is viselik ugyanezen okból kifolyólag; egyes női rendekben a kettős szerzetesi név egyik tagja. A szó jelentése igen gazdag. Philo szerint jelentése 'reménység'. Az egyházatyák összetételekben is értelmezték: *mare amarum*, 'keserű tenger'; *mirra maris*, 'tenger mirhája'; *stella maris*, tenger csillaga. Mária nevének monogramja szinte minden templomban előfordul, általában az oltárok fölött.

FÁJDALMAS ANYA, szeptember 15.

A Fiával a szenvedésben is egyesülő Szűz Máriát a magyar nép több néven is szólítja: *Fájdalmas Anya*, *Fájdalmas Boldogasszony*, *Hétfájdalmú Szűz*. A *Pietá* a halott Krisztust ölében tartó anya olasz neve. Mária szeretetből osztozott Fia szenvedéseiben, részt vállalt áldozatában. Fia születésétől tudta, mi lesz a megváltás ára, és egész életét végigkísérte ennek tudata. A Hétfájdalmú Szűz nevében a 7-es szám a teljességre utal: Szűz Mária a kegyelem teljességével a szenvedés teljességét is elfogadta a mennyei Atyától.

Keleten a IV., Nyugaton a IX. századtól megemlékeztek Mária életének külső eseményeiről, hét fájdalmáról, melyek részben az evangéliumra, részben ősi tradícióra mennek vissza. Mária hét fájdalma eszerint: Jézus körülmetélése (Lk 2,35: Simeon szavai); menekülés Egyiptomba (Mt 2,13); a 12 éves Jézus keresése (Mt 2,48); találkozás a kereszthordozó, illetve a kereszten függő Jézussal; Jézus levétele a keresztről (Pietá); a halott Jézus temetése.

Az ünnep eredete a keresztes hadjáratok Szentföld-élményében születő passió-misztikában keresendő. Elterjedéséért a kolduló rendek, főleg a ferencesek, majd a szerviták tettek sokat. A legenda szerint Szent János evangélistának nagyon fájt, hogy el kellett szakadnia a mennybe fölött Nagyboldogasszonytól. Jézus ezért hálából, hogy a rábízott Istenanyát oltalmazta, megengedte neki, hogy még egyszer láthassa Máriát: az égbe ragadtatott, és miközben Máriát köszöntötte, hallotta, hogy Jézus nagy kegyelmet ígér azoknak, akik Mária anyai fájdalmát tisztelik.

Egy másik változat szerint Nikodémus és Arimateai József templomot épített a keresztúton Jézus és Mária találkozásának helyén, sőt külön rendet is alapított a Fájdalmas Szűz tiszteletére. Ez lenne a szervita rend őse, amelyet 1240-ben a Hét Szent Rendalapító Firenzében új életre keltett.

A Szűzanya fájdalmait osztják az irodalmi alkotások is: Mária-siralom, köztük régi nyelvemlékünk, az Ómagyar Mária-siralom is, apokrif népi imádságok és Jacopone da Todi *Stabat Matere*, az ünnep himnusza, mely zeneművek ihletője is.

A fájdalmas rózsafüzér is a Hétfájdalmú Szűzanya tiszteletét mélyíti el bennünk. Kedden, pénteken, a nagyböjt és a nagyhét napjain, betegség, haláleset, és temetés alkalmával, illetve a teljes szentolvasó részeként imádkozzuk.

Először a szerviták kezdték ünnepelni a Hétfájdalmú Szűzanyát szeptember 3. vasárnapján. VII. Pius pápa 1814-ben az egész egyházra kiterjesztette. Szent X. Pius helyezte szeptember 15-re. A nagyböjt 5., azaz feketevasárnap utáni –a szenvedés első hete- *fekete hét* péntekje az ún. *fájdalmas péntek*. Ünnepeét 1423-ban a kölni zsinat vezette be; a XVI. századtól egész Galliában és Itáliában megtartották. XIII. Benedek pápa 1727-ben az egész egyházra kiterjesztette. XXIII. János alatt 1960-ban szűnt meg ünnep lenni.

A RÁKOSCSABAI RÓZSAFÜZÉR-TÁRSULAT

A szentolvasó imádkozása nagyon fontos. Szűzanyánk minden jelenésében ezt kéri. Mindszenty bíboros úr is nyomatékosan szorgalmazta, hogy legyen hazánkban legalább 1 millió rózsafüzér-imádkozó. Társulatunk 55 főből áll. Nagyon szeretnénk, ha a közép- és fiatalabb korosztályból is csatlakoznának hozzánk engesztelni. Engesztelés: magamért és másokért, mások helyett vállalt ima és áldozat, a bűnök jóvátétele, Isten kibékítése az őt ért bántásokért. Imaalkalmaink között van havonta egyszer, szentmiséhez kötve általában 13-án, hirdetés szerint a fatimai áhítat és péntek reggelente $\frac{3}{4}$ 7-kor az irgalmasság rózsafüzére. Jelentkezés Balogh Sándorné Gizikénél.

SZEPTEMBERI HIRDETÉS-ELŐZETES

13-án, csütörtök este 18 órakor fatimai ájtatosság és engesztelő imaóra
23-án, vasárnap de. 10 órakor F. Schubert: C-dúr mise (kőbányai Szt. László-kórus)

FŐPLÉBÁNIÁNK HIRDETÉSEI

(Évközi 22. vasárnap)

1./ „Itt van az ősz, itt van újra” szeptember első napjaival és az iskolakezdéssel. Új hittanosok jelentkezését is várjuk a tanévnyitó Veni Sancte után, melynek időpontját később hirdetjük.

2./ **Szerdán** Kalkuttai Teréz anya emléknapja, **első csütörtökön** este 18 órától tartjuk a szeptemberi **szentségimádást papi és szerzetesi hivatásokért, első pénteken** pedig a kassai vértanúk ünnepe lesz reggel $\frac{3}{4}$ 7-től gyóntatással és az irgalmasság rózsafüzérével, $\frac{1}{2}$ 8-kor pedig Jézus Szíve-litániával.

3./ **Szombat Kisboldogasszony** ünnepe. A két kongói kispap, **Albert és Fabien** testvér ezen a napon tesz örökfogadalmat a verbita rend kőszegi Szent Imre-missziósháza kápolnájában (Park utca 1.) a de. $\frac{1}{2}$ 11-kor kezdődő ünnepélyes püspöki nagymisén. Szeretettel hívnak minket is, kérve imáinkat missziós életükre.

4./ „Szél” gimnazista ifjúsági közösség szerveződik szeptembertől a rákosligeti plébánián heti találkozásokkal Isten országát építendő. Megtalálhatók: Szél Közi.

5./ Jövő vasárnap tartjuk a szeptemberi nagygyűjtést.

HETI MISEINTENCIÓK

Szombat 19 h G +Bagi Mátyás és +családtagok É

ÉVKÖZI 22. VASÁRNAP: szeptember 2.

8 h G +Móricz Lajos (33. évf.) É

10 h G Pro populo; +Pipás Ignác nagypapa É

Hétfőn és kedden nincs szentmise!

Szerda 7 h +Baracska János édesapa É

Csütörtök 18 h Szentségimádás a hivatásokért; 19 h +Mária édesanya É

Péntek 7 h +Irma édesanya É; 7.30 h Jézus Szíve-litánia É

Szombat 17 h Bocsi Sándor és Kléner Ilona esküvője 40. ház. évfordulón É

19 h +Karkus József és +családtagok É

ÉVKÖZI 23. VASÁRNAP: szeptember 9.

8 h G +Terézia és +rokonok É

10 h G Ad int. ord.; +id. Fekete Jánosné Mária (névnap) É

Kiadja a Rákoscabai Főplébánia Bp. XVII. kerület Péceli út 229 Tel: 256-85-32

Megjelenik hetente Felelős kiadó: Galambossy Endre plébános atya

Szerkesztő : rakoscsaba.foplebania@gmail.com

rakoscsaba.plebania.hu